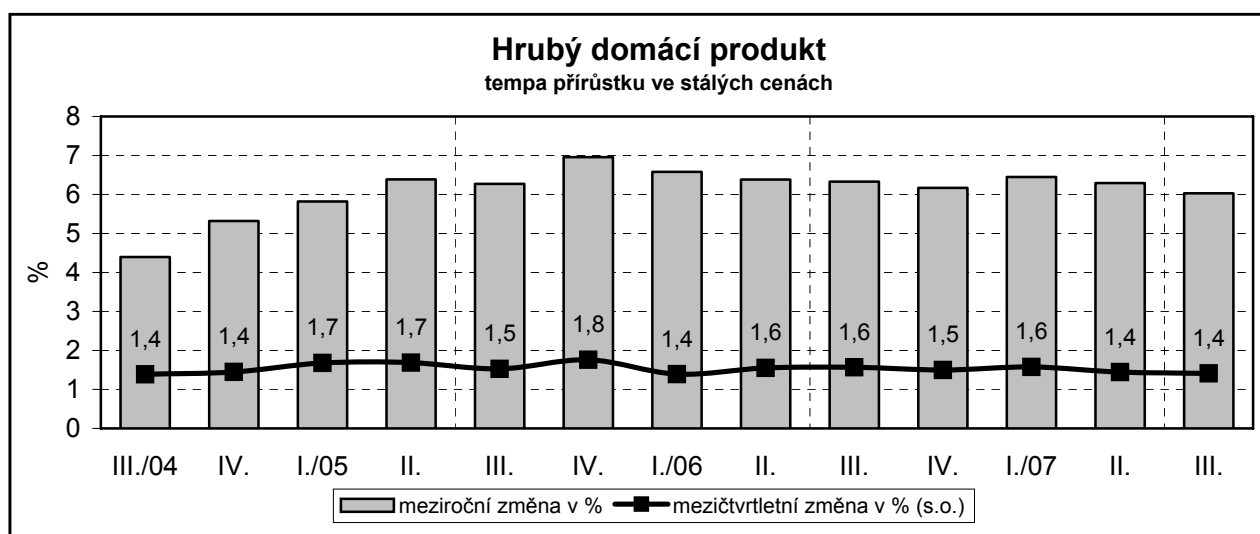

II. VÝVOJ MAKROEKONOMICKÝCH UKAZATELŮ

A. Hrubý domácí produkt

Ekonomická výkonnost ČR rychle roste, přestože v dosavadním průběhu roku docházelo ke zvolňování temp přírůstků hrubé přidané hodnoty základních odvětví na nabídkové straně i hrubých národních konečných výdajů na poptávkové straně ekonomiky. HDP se za třetí čtvrtletí 2007 zvýšil meziročně reálně o 6,0 %, což byl růst pomalejší než před rokem. Po sezónním očištění objemů HDP se ve třetím čtvrtletí zvýšil HDP mezičtvrtletně reálně o 1,4 %. Faktory sezónnosti působily nejpříznivěji v 1. čtvrtletí 2007, přičemž v jednotlivých čtvrtletích rostl HDP mezičtvrtletně i meziročně relativně stabilním tempem přírůstku.

Vyšší míra ekonomického růstu v ČR než ve vyspělých evropských ekonomikách s nejvyšším podílem HDP na seskupení států EU 27 vedla k dalšímu přiblížení ekonomické úrovně ČR k průměru dosaženému v objemu HDP na 1 obyvatele v paritě kupní síly (PPS) za úhrn EU 27. Podle předběžných propočtů ČSÚ za tři čtvrtletí 2007 ČR v poměru k EU 27 dosáhla totiž 81,5 %. Došlo tak k posílení mezinárodní ekonomické pozice ČR.

Na hodnotě celkové produkce 2 061,6 mld. Kč vytvořené za třetí čtvrtletí 2007 se podílela mezispotřeba 67,1 %, což ve srovnání s minulým rokem byl poměr vyšší o 0,8 p. b. K růstu náročnosti hrubé přidané hodnoty na spotřebovaný meziprodukt došlo přesto, že se snížilo krytí mezispotřeby dovozem zboží, jehož ceny na světových trzích rostly značně mírněji než před rokem. Průmyslová produkce pro mezispotřebu a pro výrobu energií se zvýšila podstatně méně než celková výroba průmyslových podniků.

Produkce se za třetí čtvrtletí 2007 reálně zvýšila meziročně méně než mezispotřeba (107,9 % a 109,2 %), což vedlo k menšímu zvýšení hrubé přidané hodnoty. Na jejím růstu reálně o 5,7 % dosáhla kladný vliv 24,4 p. b. změna produkce a změna mezispotřeby měla záporný vliv 18,7 p. b. Tento vzájemný poměr dvou rozhodujících vlivů byl meziročně významně rozdílný. Růst hrubé přidané hodnoty za třetí čtvrtletí 2007 byl nižší než před rokem o 1,1 p. b. Po sezónním očištění jejího objemu se mezičtvrtletně zvýšila přidaná hodnota reálně o 1,4 %.

Úhrn hodnoty čistých daní v poměru k hrubé přidané hodnotě byl ve třetím čtvrtletí 2007 stejný jako před rokem. Došlo přitom k přírůstku daní z produktu a úbytku dotací na produkty. Čisté daně 91,4 mld. Kč v poměru k hodnotě HDP dosáhly 10,2 %. Reálně se jejich objem meziročně zvýšil o 9,2 %, když daně na produkty vzrostly o 7,8 % a dotace na produkty poklesly o 0,7 %.

Hrubá přidaná hodnota 808,6 mld. Kč v běžných cenách za třetí čtvrtletí 2007 byla meziročně větší o 70,2 mld. Kč. Na tomto nominálním zvýšení se podstatně více podílel růst fyzického objemu než zvýšení cenové hladiny, avšak posílil vliv cenového pohybu.

Hrubá přidaná hodnota, běžné ceny

	3. čtvrtletí				Meziroční změna		
	2006		2007		mld. Kč.	p.b.	%
	mld. Kč.	%	mld. Kč.	%			
Hrubá přidaná hodnota celkem	738,4	100,0	808,6	100,0	70,2	0,0	100,0
v tom: I. sektor (A+B)	29,2	3,9	35,8	4,4	6,6	0,5	111,6
II. sektor (C až F)	277,3	37,6	304,3	37,7	27,0	0,1	100,2
III. sektor (G až P)	431,9	58,5	468,5	57,9	36,6	-0,6	99,1

Objem hrubé přidané hodnoty byl za třetí čtvrtletí 2007 meziročně vyšší o 5,7 % a jeho zvýšení bylo nejvíce podpořeno růstem zpracovatelského průmyslu o 9,8 % s vlivem 2,6 p. b.. obchodu, oprav motorových vozidel a spotřebního zboží o 10,3 % s vlivem 1,6 p. b.

Hrubá přidaná hodnota, ceny roku 2000

	3. čtvrtletí						
	2005	2006	2007	2006/2005		2007/2006	
	mld. Kč.			%	p.b.	%	p.b.
Hrubá přidaná hodnota celkem	604,5	645,4	682,4	106,8	6,8	105,7	5,7
v tom: I. Sektor (A+B)	33,9	33,2	32,8	97,9	-0,1	98,8	0,0
II. sektor (C až F)	232,0	261,3	272,1	112,7	4,7	104,1	1,5
III. sektor (G až P)	340,0	353,2	378,6	103,9	2,2	107,2	4,2

Souhrnná produktivita práce se ve třetím čtvrtletí 2007 zvýšila meziročně o 4,2 % a přispěla ze 73,6 % k růstu hrubé přidané hodnoty. Zbývajících 26,4 % k růstu přidané hodnoty náleží zvýšenému počtu zaměstnaných osob o 1,5 %. Poměr mezi příspěvkem produktivity práce a zaměstnanosti k růstu přidané hodnoty se ve srovnání s vývojem v minulém roce změnil ve prospěch vlivu zaměstnanosti. Produktivita práce nejvíce vzrostla v sektoru služeb, avšak nejvíce přispěla k růstu přidané hodnoty ve zpracovatelském průmyslu.

Vývoj základních výdajových složek HDP a zahraničního obchodu ukazuje na výrazné strukturální pohyby a změny v jejich působení na přírůstek HDP. Na hodnotě HDP za třetí čtvrtletí 2007 dosáhl podíl výdajů na konečnou spotřebu 67,7 % a byl nižší o 1,8 p. b. než před rokem, k čemuž přispěla především spotřeba vlády. Podíl výdajů na tvorbu hrubého kapitálu dosáhl 28,7 % a meziročně byl vyšší o 0,5 p. b., přičemž změna věcného členění vedla k oslabení tvorby fixního kapitálu. V poměru k HDP se více zvýšil celkový vývoz (o 4,2 p. b. na 76,6 %) než celkový dovoz (o 2,9 p. b. na 73,0 %) s dopadem na růst podílu jejich salda na hodnotě HDP z 2,3 % na 3,6 %.

Hrubý domácí produkt (výdaje), běžné ceny

	3. čtvrtletí				Meziroční změna		
	2006		2007		mld. Kč.	p.b.	%
	mld. Kč.	%	mld. Kč.	%			
HDP celkem	821,8	100,0	900,0	100,0	78,2	0,0	100,0
v tom: výdaje na konečnou spotřebu	570,9	69,5	609,7	67,7	38,8	-1,8	97,5
z toho: domácností	399,4	48,6	432,4	48,0	33,0	-0,6	98,9
tvorba hrubého kapitálu	231,3	28,2	257,9	28,7	26,6	0,5	101,8
z toho: fixního	203,7	24,8	219,6	24,4	15,9	-0,4	98,4
vývoz celkem	595,2	72,4	689,3	76,6	94,1	4,2	105,7
z toho: zboží	516,4	62,8	600,3	66,7	83,9	3,9	106,1
dovoz celkem	575,7	70,1	656,8	73,0	81,1	2,9	104,2
z toho: zboží (FOB)	507,4	61,7	581,4	64,6	74,0	2,9	104,6

HDP za třetí čtvrtletí 2007 vzrostl meziročně reálně o 6,0 % a k jeho růstu nejvíce (2,7 p. b.) přispělo zvýšení spotřebitelských výdajů domácností o 5,6 %; jejich vliv na růst HDP byl letos větší než před rokem. K ochotě domácností více utrácet přispěl především vyšší růst jejich hrubých disponibilních příjmů, avšak vliv měl i pokles míry hrubých úspor. Z kapitálových výdajů měla menší pozitivní vliv na růst HDP tvorba zásob (1,1 p. b.) než výdaje na tvorbu hrubého fixního kapitálu (1,4 p. b.), jejichž objem vzhledem k výraznému růstu provozního přebytku nefinančních podniků včetně obchodního zisku z titulu velice příznivých směnných relací v zahraničním obchodě nevzrostli tak významně (o 5,7 %). Kladný vliv čistého vývozu na HDP z minulého roku (0,7 p. b.) se ještě zvýšil v letošním roce na 0,8 p. b. při stejném zrychlení růstu celkového dovozu jako vývozu i předstihu růstu vývozu s vyšším pozitivním vlivem (10,7 p. b.) před růstem dovozu s nižším negativním vlivem (9,9 p. b.).

Hodnota disponibilních zdrojů 1 556,9 mld. Kč za třetí čtvrtletí 2007 byla meziročně větší o 159,5 mld. Kč. Na ní se podílela hodnota HDP 57,8 %, což byl poměr o 1,0 p. b. nižší než před rokem. Zbýající podíl představoval celkový dovoz. Disponibilní zdroje pro konečné výdaje byly za třetí čtvrtletí 2007 meziročně vyšší reálně o 9,9 %, přičemž ve srovnání s loňským rokem byl dosažen vliv HDP 3,2 p. b. na jejich růst menší a vliv dovozu 6,7 p. b. větší. Hodnota hrubých národních konečných výdajů 867,7 mld. Kč za třetí čtvrtletí 2007 se podílela na celkových konečných výdajích 55,7 %, tj. o 1,7 p. b. méně než vloni. Zbýající podíl patřil celkovému vývozu, který převyšoval podíl dovozu na vytvořených zdrojích. Celkové užití zdrojů bylo meziročně vyšší reálně o 9,8 %; vliv růstu hrubých národních konečných výdajů 2,9 p. b. na uvedeném zvýšení byl ve srovnání s loňským rokem menší a vliv vývozu 6,9 p. b. výrazně vzrostl.

Hrubý domácí produkt (výdaje) , ceny roku 2000

	3. čtvrtletí						
	2005	2006	2007	2006/2005		2007/2006	
	mld. Kč.			%	p.b.	%	p.b.
HDP celkem	666,5	708,7	751,5	106,3	6,3	106,0	6,0
v tom: výdaje na konečnou spotřebu	475,9	489,4	507,7	102,8	2,0	103,7	2,6
z toho: domácnosti	338,8	355,6	375,3	105,0	2,4	105,6	2,7
tvorba hrubého kapitálu	199,7	226,6	247,9	113,5	3,6	109,4	2,6
z toho: fixního	187,7	197,5	208,8	105,2	1,3	105,7	1,4
vývoz celkem	566,7	631,0	724,1	111,3	8,0	114,8	10,7
z toho: zboží	500,8	565,2	651,0	112,9	7,8	115,2	9,5
dovoz celkem	577,0	638,7	729,4	110,7	7,3	114,2	9,9
z toho: zboží	505,2	565,3	648,6	111,9	7,1	114,7	9,1

Struktura úhrnné poptávky a nabídky se ve sledovaném období dále změnila ve prospěch vnějšího sektoru ekonomiky. Podíl domácí realizované poptávky na úhrnné poptávce poklesl více než podíl domácí efektivní nabídky na úhrnné nabídce, takže převýšení domácí nabídky nad domácí poptávkou se zvětšilo; přičemž negativně na strukturální změny působila tvorba zásob. Krytí domácí poptávky domácí nabídkou se meziročně zvýšilo při rychleji rostoucím krytí vnější nabídky vnější poptávkou.

Za třetí čtvrtletí 2007 objem domácí realizované poptávky vzrostl meziročně reálně o 4,3 % a na zvýšení úhrnné poptávky o 9,3 % měl vliv 2,2 p. b. Objem domácí efektivní nabídky vzrostl meziročně reálně o 4,8 % a na zvýšení úhrnné nabídky měl vliv 2,5 p. b. Zbývající a převládající příspěvky k růstu úhrnné poptávky a nabídky náležejí vnějším vlivům – vnější poptávce a nabídce.

Struktura hrubého disponibilního národního důchodu se ve třetím čtvrtletí rovněž změnila, jednak na straně tvorby v důsledku značného zvýšení čistých prvotních důchodů a transferů, jednak na straně užití růstem podílu výdajů na konečnou spotřebu a s tím spojených změn ve vztahu k zahraničí. Hrubý disponibilní národní důchod 820,1 mld. Kč (b. c.) za třetí čtvrtletí 2007 byl meziročně větší o 59,0 mld. Kč. V poměru k hodnotě HDP dosáhl 91,1 %, což bylo méně než před rokem o 1,5 p. b. především proto, že růst prvotních důchodů placených rezidentskými jednotkami nerezidentům byl podstatně rychlejší než růst přijatých prvotních důchodů od nerezidentů. Relativně menší přírůstek konečné spotřeby než hrubého disponibilního národního důchodu vedl k tomu, že hrubé národní úspory 210,4 mld. Kč se meziročně zvýšily o 20,2 mld. Kč a míra úspor 25,7 % byla meziročně vyšší o 0,7 p. b. Výdaje na tvorbu hrubého kapitálu se přitom zvýšily více než hrubé národní úspory a míra investic 31,4 % přesáhla míru úspor nepatrně více než před rokem. Saldo národních běžných transakcí s nerezidenty (-47,5 mld. Kč) se meziročně zvětšilo o 6,4 mld. Kč, takže míra financování výdajů na tvorbu hrubého kapitálu z vnějších zdrojů se zvýšila ze 17,8 % před rokem na současných 18,4 %.

Reálně se hrubý disponibilní národní důchod za třetí čtvrtletí 2007 zvýšil meziročně o 4,3 %, což při pomalejším růstu výdajů na konečnou spotřebu znamená zvýšení hrubých národních úspor reálně o 6,1 %. Ve stálých cenových poměrech z roku 2000 by míra financování tvorby kapitálu z vnějších zdrojů za třetí čtvrtletí 2007 vzrostla meziročně o 2,2 p. b. na 28,5 %.

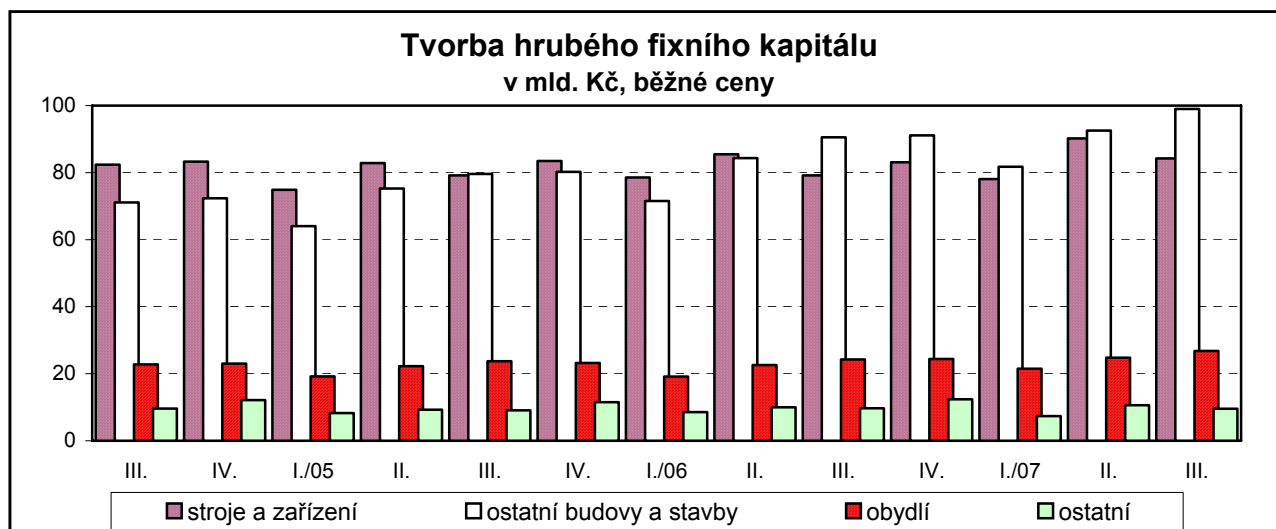
Meziroční změna cenových relací mezi jednotlivými složkami vytvořených a užitých zdrojů je značně ovlivněna rozdílným vývojem cen vnitřního a zahraničního trhu. Příznivý vývoj směnných relací zahraničního obchodu na jedné straně znamená, že předstih růstu vývozu před dovozem se reálně zmírnil a na druhé straně ukazuje na mimořádně velké zlepšení ve zhodnocení národní práce na zahraničních trzích, což vedlo k tomu, že za třetí čtvrtletí 2007 se hrubý domácí důchod zvýšil reálně o 6,8 %, tj. rychleji o 0,8 p. b. než HDP.

Úhrnná cenová hladina HDP měřená implicitním deflátorem vzrostla za třetí čtvrtletí 2007 meziročně o 3,3 %, když výrazný vliv na toto zvýšení měly příznivé směnné relace (101,0 %), resp. růst cen vývozu o 0,9 % při poklesu cen dovozu (o 0,1 %). Za růstem cenové hladiny hrubých národních konečných výdajů o 2,5 % se skrývá zvýšení cen konečné spotřeby o 2,9 % a tvorby hrubého kapitálu o 1,9 %.

Výsledek dílčích cenových změn se souhrnně projevil tím, že na hodnotovém přírůstku HDP 78,3 mld. Kč za třetí čtvrtletí 2007 se podílel vliv růstu úhrnné cenové hladiny z více než jedné třetiny (35,3 %) a fyzického objemu z necelých dvou třetin (64,7 %), což je výrazná změna ve srovnání s vývojem ve třetím čtvrtletí 2006.

B. Tvorba hrubého fixního kapitálu

Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK) ve 3. čtvrtletí 2007 vzrostla podle předběžného odhadu meziročně reálně o 5,7 %, což je o 0,3 procentního bodu méně než v předcházejícím čtvrtletí. Po vyloučení sezónnosti a vlivu různého počtu pracovních dní THFK vzrostla mezičtvrtletně o 0,9 %. V běžných cenách byl vytvořen ve 3. čtvrtletí 2007 hrubý fixní kapitál za 219,6 mld. Kč, což je o 15,9 mld. více než ve 3. čtvrtletí 2006 (+7,8 %). Deflátor THFK vzrostl meziročně o 2,0 %.

Z hlediska věcného členění THFK směřovalo 45,1 % z úhrnu v běžných cenách do nebytových budov a staveb (o 2,7 p.b. více než ve 2. čtvrtletí 2007), 26,9 % do strojního vybavení (pokles o 0,4 p.b.), 12,2 % do obydlí (růst o 0,8 p.b.) a 11,5 % do dopravních prostředků (pokles o 2,6 p.b.).

Ve **stálých cenách** rostly ve 3. čtvrtletí 2007 investice do strojního vybavení, a to o 7,5 %, do obydlí (o 6,2 %), do dopravních prostředků (o 6,1 %) a do nebytových budov a staveb (o 5,2 %). Naopak pokles byl zaznamenán u investic do pěstovaných aktiv (o 10,9 %) a do nehmotných aktiv (o 3,9 %).

Věcné členění tvorby hrubého fixního kapitálu

	3. čtvrtletí 2007			2. čtvrtletí 2007		
	Běžné ceny	Ceny roku 2000 (řetězené)	Meziroční index ze stálých cen	Běžné ceny	Ceny roku 2000 (řetězené)	Meziroční index ze stálých cen
	v mil. Kč	v mil. Kč	v %	v mil. Kč	v mil. Kč	v %
Celkem	219 581	208 798	105,7	218 185	208 971	106,0
v tom:						
Pěstovaná aktiva	1 396	1 251	89,1	1 389	1 293	96,2
Ostatní stroje a zařízení	59 076	68 477	107,5	59 490	69 163	108,1
Dopravní prostředky	25 167	28 340	106,1	30 732	34 193	104,2
Obydlí	26 769	21 554	106,2	24 799	20 215	105,8
Ostatní budovy a stavby	99 008	79 754	105,2	92 543	75 337	105,8
Nehmotná fixní aktiva	8 165	7 115	96,1	9 232	8 081	104,1